

τοσαῦτα εἰσοδεῖουν τώρα αἱ κυβερνήσεις ἀπὸ τοὺς κόπους των, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ὅλων τῶν διὰ τὴν ζωοτροφίαν, ἐνδυμασίαν, καὶ φύλαξιν των ἀπαιτουμένων ἐξόδων.

Προτερήματα τόσον ψηλαφητὰ δὲν ἐλειψαν νὰ σύρῃσι τὴν προτοχὴν ἄλλων κυβερνήσεων τῆς Ἀμερικῆς καὶ Εὐρώπης, αἵτινες ἐξαπέστειλαν ἀνθρώπους ἐπίτηδες νὰ παρατηρήσωσι τὸν διοργανισμὸν καὶ τ' ἀποτελέσματα τῶν Μετανοητηρίων· κατὰ συνέπειαν δὲ τῶν ἐγκωμιστικῶν παραστάσεων, τὰς ὁποίας οὗτοι ἔκαμαν, ἡγέρθησαν καὶ ἐγείρονται ἤδη οἰκοδομαὶ τοῦ αὐτοῦ εἶδους εἰς διαφόρους τόπους.

Τί ἄραγε ἐμποδίζει τὴν εἰσαξίν τοῦ Μετανοητικοῦ συστήματος καὶ εἰς τὴν Ἀνατολήν; εἶναι ὀλιγώτερον ἀναγκαῖον ἀπὸ τὰ σχολεῖα, τὰ ὁποῖα μὲ χαρὰν βλέπομεν πανταχοῦς ἀνεγειρόμενα διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας; Ἡ ἐπάνοδος τοῦ ἡλικιωμένου κακούργου εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς καὶ εἰς τὰς ἀγκάλας τῶν συγγενῶν αὐτοῦ, σώφρονος ἤδη, εἶναι μικροῦ λόγου ἀξία μετὰ τῶν ἡμῶν; Πόσαι χιλιάδες ἀνθρώπων κατ' ἕκαστον ἔτος, τώρα φυλακίζόμενοι διὰ ἐλαφρὰ ἐγκλήματα, μολύνονται ἢ ὀλοτελῶς διαστρέφονται κατὰ τὸν ἡθικὸν χαρακτήρα των διὰ τῆς συναναστροφῆς τῶν ἀδιορθῶτων κακούργων; Ὁρθῶς λοιπὸν ἤθελεν ὀνομάσειν τις τὰς νῦν ὑπαρχούσας φυλακάς **Κακίας Πανδιδακτήρια**, ὅθεν ἐξέρχονται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, ἐπ' ὀλέθρῳ τῆς κοινωνίας, οἱ τελειοποιημένοι εἰς τῆς κακουργίας τὰ μαθήματα. Εἶναι ἀπορίας ἄξιον ὅτι εὐνομούμενα κράτη τοῦ αἰῶνός μας, καὶ ὅσα ποθοῦν νὰ διοικῶνται συνταγματικῶς, ὑποφέρουν ἐντὸς τῆς περιφερείας των καταστήματα ὅχι μόνον ἄχρηστα εἰς τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἐδημιουργήθησαν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐφιάλτας τοῦ κοινωνικοῦ σώματος.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΑΡΟΙΜΙΩΝ,

ΕΚ ΤΩΝ ΑΤΑΚΤΩΝ ΤΟΥ ΚΟΡΑΗ.

1. Ἀβουλος νοῦς, διπλοῦς ὁ κόπος· παροιμία διδασκαλική. Τοῦτο συμβαίνει εἰς τοὺς ἐπιχειροῦντάς τι, χωρὶς νὰ τὸ προσκεφθῶσι, καὶ νὰ τὸ προερευνήσωσιν ἀκριβῶς· καὶ κοπιᾶζουν τὸ διπλοῦν, καὶ οὐδ' ὁ διπλοῦς κόπος ἀρκεῖ πολλάκις νὰ τὸ κατορθώσωσι.

2. Ἀνθρώπος ἀγράφματος, ξύλον ἀπελέκhton· παροιμία ἀξία νὰ λέγεται καὶ νὰ μνημονεύεται συχνά. Καθὼς τὸ ξύλον, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς οἰκοδομήν, πρέπει πρῶτον νὰ πελεκηθῇ, παρόμοια καὶ ὁ πολίτης, διὰ νὰ ᾖναι χρήσιμος εἰς τὴν πολιτείαν καὶ πατρίδα του, χρεωστεῖ νὰ ἐξεύρῃ κἂν, ἂν ὅχι ἄλλο, νὰ ἀναγινώσκει, νὰ γράφῃ, νὰ ἀριθμῇ, καὶ διὰ τῆς ἀναγνώσεως ἡθικῶν καὶ ἱστορικῶν βιβλίων νὰ σοφίζεται καθ' ἡμέραν, ὥστε νὰ βλέπῃ καὶ νὰ κρίνῃ ὀρθῶς τὰ γινόμενα·

Διπλοῦν ὁρῶσιν οἱ μαθόντες γράμματα.

3. Δανεικά καὶ ἀγύριστα· ὁπότεν ὁ λόγος ᾖναι περὶ κακοῦ χρεωφειλέτου, ὅστις δανείζεται μὲ σκοπὸν νὰ μὴ πληρώσῃ.

4. Ὅστις δὲν θέλει νὰ ζυμώσῃ πέντ' ἡμέρας κοσκινίζει· ἀρμόδιον εἰς τοὺς ἀμελοῦντας τὸ ἔργον των, μὲ πρόφασιν ὅτι δὲν ἐτελείωσαν ἀκόμη τὴν χρεῖω-
δη προετοιμασίαν εἰς αὐτό.

5. Ἀλλ' ἔς τὸν δαίρουν δεκαοκτῶ, καὶ δὲν τὸν δαίρει ὁ νοῦς του· παροιμία διδάσκουσα τὸ μάταιον τῶν σωματικῶν κολάσεων εἰς ἀνθρώπους, τῶν ὁποίων ἡ ψυχὴ ἀπελιθώθη, ὥστε μὴτ' ἀφ' ἑαυτῶν, μὴτ' ἀπ' ἄλλους ὀδηγούμενοι, νὰ καταλαμβάνωσι τὰ καλὰ.

6. Ὁ λύκος καὶ ἂν ἐγήρασε, κ' ἤλλαξε τὸ μαλλὶν του,

οὔτε τὴν γνώμην του ἤλλαξεν, οὔτε τὴν κεφαλὴν του.

Μὴ μᾶς ἀποκοιμίζωσιν αἱ βραδεῖαι καὶ γεροντικαὶ μετάνοιαι. Ἐὰν ἀληθῶς φροντίζωμεν τῶν ἡθῶν τὴν διόρθωσιν, χρεωστοῦμεν νὰ παραγγέλλωμεν, καὶ μὲ ἐκκλησιαστικὰ ἐπιτίμια νὰ ἀναγκάζωμεν τοὺς γονεῖς νὰ δίδωσι χρηστὴν ἀνατροφὴν καὶ παιδείαν εἰς τὰ τέκνα των.

7. Τὸ σημερινὸν μὴ τ' ἀφίνης αὔριον. Αἱ ἀναβολαὶ εἶναι ποτὲ μὲν χρήσιμοι, κάποτε δὲ καὶ ἀναγκαῖαι· προξενοῦν ὅμως πολλάκις καὶ βλάβας, ὅταν γίνονται πλέον ἀπὸ ἀμέλειαν παρὰ ἀπὸ σκέψιν ὀριμον τοῦ πράγματος.

8. Εἰς τὴν ἀνυδρίαν καλὸν εἶναι καὶ τὸ χαλᾶ-
ζιον· παροιμία τῆς παλαιᾶς,

Ἄν μὴ παρῇ κρέα, τῷ ταρίχῳ στερκτέον.

9. Τὰ γειόμενα δὲν ἀπογίνονται· ἡγοῦν, ἀφοῦ γενῶσι, δὲν ἐμποροῦν πλέον νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μηδέποτε γεγόμενα.

10. Καθαρὸς οὐρανὸς ἀστραπὰς δὲν φοβεῖται· διὰ ταύτης σημαίνομεν ὅτι ὁ ἀληθῶς τίμιος καὶ καθαρὸς ἀπὸ ἀδικίας ἄνθρωπος δὲν ἔχει νὰ φοβῆται τὰς συκοφαντίας τῶν ἀχρείων ἀνθρώπων.

11. Βάρεϊ ἡμεῖς, πέσε ἡμεῖς· ἀρμόζουσα εἰς τοὺς ἀνόητους, ὅσοι, θέλοντες νὰ ἐκδικηθῶσι, βλάπτουν πλείοτερον ἑαυτοὺς παρὰ τοὺς ἐχθρούς των. Τοῦτο εἶναι ἡ παροιμιώδης Καδμεία νίκη.

12. Τώρα εἰς τὰ γεράματα, μάθε, γέρον, γράμματα· παροιμία νουθετικὴ εἰς τοὺς ἐξασθενημένους γέροντας, καὶ τολμῶντας τὰ ὑπὲρ δύναμιν. Οἱ σώζοντες ὅμως ἀκόμη ἱκανὸν νοῦν νὰ διδάσκωνται ὅσα δὲν ἐξεύρουν, ἄς ἐνθυμῶνται τοῦ Σόλωνος τὸ

Γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος.

13. Τίς κρατεῖ μέλι, καὶ δὲν γλείφει τὰ δάκτυλά του; Λέγεται μάλιστα σκωπτικῶς περὶ τῶν διοικούντων δημόσια χρήματα, ὡς σφετεριζομένων μέρος ἐξ αὐτῶν, ἢ κἂν κινδυνεύοντων νὰ νικηθῶσιν ἀπὸ τὸν πειρασμὸν τῆς σφετερίσεως. Ὁ πειρασμὸς, τῶνόντι, εἶναι φρικτὸς, καὶ πολλὰ ὀλίγοι τὸν ἀπέφυγαν. Ἐκ τῶν ὀλίγων τούτων ἐφάνη ὁ Ἀριστείδης, ὅστις, διοικήσας τοὺς φόρους ὅλης τῆς Ἑλλάδος, δὲν ἐγλείψε τὰ δάκτυλά του.

14. Τὸ γοργὸν καὶ χάριν ἔχει· ἀρμόζουσα μὲν εἰς ὅλας τὰς πράξεις, ὅσας συμφέρει νὰ πράσσωμεν ἀνυπερθέτως, ἐξαιρέτως δὲ εἰς τὰς εὐεργεσίας, τὰς ὁποίας

ἡ ταχύτης κάμνει καὶ ὠφελιμωτέρας, καὶ πλέον εὐαρέστους εἰς τὸν εὐεργετούμενον, καθὼς ἐξ ἐναντίας ἡ ἀναβολὴ καὶ ὑπέρθεσις τὰς καταστένει ἀχαρίτους καὶ ἀγνεῖς, ὡς λέγει ὁ Εὐριπίδης,

-----Ὅτ' δὲ δρῶσι μὲν,

Χρόνῳ δὲ πολλῷ δρῶσι, δυσγενέστεροι.

15. Ἄν ἔπесαν τὰ δακτυλίδια, ἔμειναν τὰ δάκτυλα· παροιμία κομπαστική, λεγομένη κάποτε ἀπὸ τοὺς ἐκπεσόντας ἀπὸ πλοῦτον, ἀξίωμα, ἢ ἄλλην τινὰ δόξαν· συγχωρημένη, ἂν ἀληθῶς ἔμεινέ τι εἰς αὐτοὺς τιμιώτερον πλοῦτου, ἀξιώματος, ἢ δόξης, ὅποια εἶναι ἡ φρόνησις καὶ ἡ ἀρετή. Ἀλλὰ πολλάκις ὁ γυμνωθεὶς ἀπ' ἐκεῖνα δείχνει κομπάζων, ὅτι δὲν ἦτον, ὅτε τὰ εἶχε, πλὴν χρυσόμαλλον πρόβατον, ἢ, τὸ χειρότερον, τίγρις, κομμένος τῶρα (δι' εὐτυχίαν τῶν ἀνθρώπων) καὶ τοὺς δνυχας καὶ τοὺς ὀδόντας.

16. Ἀπὸ τὸ εἶπε ὡς τὸ κάμε μέγα διάστημα.

17. Κάλλιον θέλω ἓνα ἐχθρὸν φρόνιμον παρὰ δέκα τρελοὺς φίλους. Τῶν ἀνοήτων αἱ φίλαι ὁμοιάζουν πολλάκις τοῦ γαδάρου τὰ φιλήματα, ὅστις, ὑψώσας τοὺς ἐμπροσθίους πόδας νὰ ἐναγκαλισθῇ τὸν δεσπότην του, τὸν ἐρρήξῃ καταγῆς, καὶ τοῦ ἐσύντριψε τὸ κρανίον.

18. Ὅστις δὲν λαλεῖ, τὸν θάπτουν· σημαίνουσα ὅτι ὅστις ὑποφέρει νὰ ἀδικηταὶ καθημέραν, χωρὶς νὰ προσδράμῃ εἰς τῶν νόμων τὴν βοήθειαν, θαρρύνει τοὺς ἄλλους νὰ τὸν ἀδικῶσιν ἐπιπλέον.

19. Τὰ ὡς δὲν θέλεις γίνονται, θέλε τα καὶ ὡς γίνονται. Τοῦτο εἶναι παροιμία, περιέχουσα τὴν φρόνιμον συμβουλὴν τοῦ Ἐπικτήτου, ὅτι μὴ ζητεῖ τὰ γινόμενα γίνεσθαι ὡς θέλεις· ἀλλὰ θέλε τὰ γινόμενα ὡς γίνεται, καὶ εὐροήσεις.

20. Θεωρία ἐπισκόπου, καὶ καρδιά μυλωνᾶ· σημαίνει ὅτι καὶ ὁ ἀρχαῖος στίχος,

Καλὴ μὲν ὄψις, ἐν δὲ δειλαίαι φρένες.

Τῶνόντι, ἡ θεωρία τοῦ ἐπισκόπου διαφέρει παντάπασιν ἀπὸ τὴν θεωρίαν τοῦ μυλωνᾶ· ἐπειδὴ ὁ πρῶτος φορεῖ μαῦρα· τοῦ δευτέρου τὰ φορέματα εἶναι καταλευρωμένα. Εἶδε ἡ ἀνομοιότης τῶν ἐνδυμάτων νὰ μᾶς διδάσκῃ πάντοτε, ὅτι καὶ ἡ ἐπισκοπὴ λογικοῦ ποιμνίου δὲν ὁμοιάζει τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ μύλου!

21. Σιμὰ τοῦ ξηροῦ, καίεται καὶ τὸ χλωρόν· σημαίνουσα τὸν κίνδυνον τῆς μετὰ κακοὺς ἀνθρώπους ἀναστροφῆς.

22. Ὅπου ἀκούεις πολλὰ κεράσια, κράτει μικρὰ καλὰ θία· διδάσκουσα νὰ μὴν ἀπατώμεθα εὐκόλως ἀπὸ τὴν φήμην τινῶν ἀλαζόνων γοήτων. Αὐτοὶ πρῶτοι γίνονται δημιουργοὶ τῆς ἰδίας φήμης, πλάσσοντες ἢ μεγαλύνοντες τὰ προτερήματά των. Ὁ πραγματευτὴς ἱστορεῖ τὰ μακρὰ του ταξείδια καὶ τὰ μεγάλα κέρδη· ὁ τεχνίτης τὴν ἀκρὰν ἐπιδεξιότητα εἰς ὅσα κατασκευάζει· ὁ πολεμιστὴς καυχᾶται εἰς τὰς ἀνδραγαθίας του, ὡς ὁ Διόνυσος τῆς κωμωδίας (Ἀριστοφάν. Βατρ. 49),

-----Καὶ κατεδύσαμέν γε ναῦς

Τῶν πολεμίων ἢ δώδεκ', ἢ τρισκαίδεκα·

ὁ σοφὸς κομπάζει, ὅτι ἤξιώθη διὰ τὴν σοφίαν του νὰ κατασταθῇ δύο ἢ τριῶν Ἀκαδημιῶν μέλος, καὶ πλειοτέρων ἄλλων διεπιστολὺς (correspondant). Οἱ γοήτες φυσικὰ γεννῶνται ὅπου εὐρίσκεται πληθὸς πολὺ μωρῶν, ἢ γοήτες ἄλλοι, συγχωροῦντες τὴν γοητείαν, διότι ἔχουν καὶ αὐτοὶ κεράσια νὰ πωλήσωσι. Καὶ συμβαίνει πολλάκις, ὅταν οἱ μωροὶ δράμωσι πανταχόθεν, ἀντὶ κερασίων, νὰ χάνωσι καὶ τὰ καλὰ θία των.

23. Κάμε καλόν, καὶ ῥίψε το εἰς τὸν αἰγιαλόν· ἡγουν, καλὸν ἔργον, εὐεργεσίαν. Παροιμία ἡθικωτάτη καὶ ἀρχαιοτάτη, ἐπειδὴ τὴν ἐπαράγγειλε καὶ ὁ Σολομῶν, (Ἐκκλησιαστ. ια. 1.) ὅτι Ἀπόστειλον τὸν ἄρτον ἐπὶ πρόσωπον τοῦ ὕδατος, ὅτι ἐν πλήθει ἡμερῶν εὐρήσεις αὐτόν. Εἶπε καὶ ὁ Ἀπολλώνιος ὁ ἐν Τύρῳ,

Κάμε καλόν, καὶ ἄς καίεται, σὰν νᾶσπειρες σιτάρι,

Ὅπου τὸ βίπτεις εἰς τὴν γῆν, κ' ὕστερ' εὐρίσκεις χάρι.

24. Τοῦ οἰκοκυροῦ τ' ὁμμάτιον κόπρισμα γίνεταί εἰς τὸ χοιράφιον· διδάσκουσα τοὺς ζῶντας ἀπὸ γεωργίαν, ἢ καὶ ἀπὸ κἀνὲν ἄλλο εἶδος βιομηχανίας, νὰ μὴν ἐμπιστεύωνται πολὺ τὴν πρόνοιαν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὑπουργοὺς, ἀλλὰ νὰ τοὺς ἐπισκέπτωνται συχνά, καὶ πολλάκις καὶ νὰ συνεργάζωνται μ' αὐτούς.

25. Ὅταν σὲ κόπτη τὸ ὑπόδημα, ὅπου θέλει ἄς ἦν ὁ νοῦς σου· ἡγουν, ὅταν θλίβεσαι σφοδρὰ ἀπὸ ἐννοίαν ἢ μέριμναν τινὰ, ματαίως καταγίνεσαι ἢ προσέχεις εἰς ἄλλο τι πρᾶγμα· ἡ λυπηρὰ ἐννοία σὲ σύρει πάντοτε ἀπ' ἐκεῖνο.

26. Ὅστις καὶ εἰς τὸ κουρκοῦτιον, φυσᾷ τὸ ὀξυνόγαλον· σημαίνουσα τοὺς ὑποπτευομένους καὶ τὰ παντελῶς ἀκίνδυνα, ἀφοῦ πάθωσι πολλὰ κακὰ ἀπροσδόκητα.

27. Ὅτ' ἦλθαν τὰ γένεια, ἔχασα τὰ κτένια· σημαίνουσα τὸ συμβαῖνον εἰς τοὺς μὴ δυναμένους νὰ ὠφελῇθωσι πλέον ἀπὸ τὰ γεννώμενα καλὰ, διότι τὰ λαμβάνουν εἰς καιρὸν, ὅτε δὲν ἔχουν πλέον τὰ μέσα τῆς ἀπολαύσεως ἢ τῆς οἰκονομίας των.

Ἀπὸ τὸ λολὸς ἔχομεν πολλὰς παροιμίας, ὅχι λολὰς.

28. Ὅλα τοῦ λολοῦ λολὰ εἶναι, διὰ τὸ δύσκολον τῆς μεταβολῆς ὅχι μόνον τοῦ λολοῦ εἰς φρόνιμον, ἀλλὰ καὶ παντὸς ἄλλου κακοῦ ἢ ἀχρείου ἀνθρώπου εἰς χρηστὸν ἢ χρήσιμον.

29. Ὁ λολὸς μὲ τὰ ἐνθυμᾶται χαίρεται, καὶ μὲ τὸν νοῦν πλουταίνει, μωρίας εἶδος βασανίζον μάλιστα τοὺς ἀργοὺς καὶ μισητὰς τῶν κόπων, διὰ τοὺς ὁποίους ἐλέχθη καὶ τὸ ὅτι Ἐλπίδες βόσκουσι τοὺς κενοὺς τῶν βροτῶν· ἐλπίδες ὅμως ἐφημεροὶ, καὶ διαδεχόμεναι μία τὴν ἄλλην, καθὼς αἱ φυσκαλίδες εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ νεαυ, ὡς τὸ διδάσκει ἄλλη παροιμία,

30. Τῶν λολῶν ἡ χαρὰ δὲν κρατεῖ πολὺν καιρὸν. Παροιμία ἀστεία εἶναι καὶ τὸ

31. Εἶπαν τὸν λολὸν ν' ἄψῃ φωτίαν, κ' ἔκλυσε τὰ ῥοῦχά του, διὰ τοὺς πρᾶσσοντας ἀσυγκρίτως πε-

μισσότερον παρ' ὅ,τι τοὺς προστάξης ἢ τοὺς συμβουλευ-
σης. Ἄλλη παροιμία,

32. Ὅσα ἐξεύρει ὁ λολὸς οἰκοκύριος, ἑκατὸν
ἀπέξω φρόνιμοι δὲν ἐξεύρουν, ἥτις μᾶς διδάσκει
νὰ μὴ γινώμεθα προπετεῖς εἰς τὰς περὶ τῶν ἄλλων
κρίσεις.

33. Ὅστις πνίγεται, ἀπὸ τὰ μαλλία του πιά-
νεται· λεγομένη διὰ τοὺς εὕρισκομένους εἰς ἀνάγκας
καὶ κινδύνους τοιοῦτους, ὥστε νὰ καταφεύγῃ καὶ εἰς
μέσα, ἐκ τῶν ὁποίων δὲν ἐλπίζεται οὐδεμία βοήθεια.

34. Ἡ ἀλήθεια εἶναι μαλῶτρια· ἤγουν, ἡ φανέ-
ρωσις τῆς ἀληθείας εὐκολα διεγείρει μάχας καὶ ἔχθρας.
Καὶ τοῦτο συμβαίνει ἢ διότι ὁ λέγων τὴν ἀλήθειαν δὲν
τὴν λέγει εἰς τὸν πρόποντα καιρὸν, ἢ διότι ὁ ἀκούων
εἶναι τῆς μερίδος ἐκείνων, ὅσοι ἔχουν αἰτίαν νὰ φοβῶν-
ται τὴν ἀλήθειαν, "Ἀνθρώποι πονηροὶ καὶ γόντες,
πλανῶντες καὶ πλανώμενοι."

35. Ὅπου εἶναι πολλοὶ πετεινοὶ, ἄργεϊ νὰ ἐξη-
μερώσῃ· διδάσκουσα, ὅτι καὶ εἰς τὰ ἔργα καὶ εἰς τὰς
πράξεις μᾶς χρεωστοῦμεν νὰ μεταχειρίζομεθα τόσα
μέσα καὶ τόσους ἐργάτας, ὅσους ἀπαραιτήτως ἀπαιτεῖ
τὸ ἔργον· οἱ πλείότεροι τῆς χρείας γίνονται ἐμπόδια
μᾶλλον παρὰ συνεργοὶ τοῦ ἔργου.

36. Ὅμοιος τὸν ὅμοιον ἀγαπᾷ· ἀρχὴν ἔλαβεν
ἀπὸ τὸν Ὅμηρον (Ὀδυσ. ρ. 218),

Ὡς αἰεὶ τὸν ὅμοιον ἀγεί Θεὸς ὡς τὸν ὅμοιον.

Τοῦτο ἀληθεύει μάλιστα διὰ τοὺς χριστοὺς πολίτας.
Εὐκολα φιλιόνονται, εὐθὺς ἀπὸ καταλάβῃ ἓνας τοῦ
ἄλλου τὴν διάθεσιν εἰς κοινὴν τῆς πατρίδος ὠφέλειαν.
Οἱ κακοὶ πολῖται φιλιόνονται κάποτε καὶ αὐτοὶ διὰ νὰ
συγκροτήσωσι φατρίας, ἢ νὰ κλέψωσι τὰ δημόσια, ἀλλ'
ἡ φιλία τῶν ὁμοιάζει τὴν φιλίαν τῶν λύκων.

37. Νὰ σύρῃ ὁ κλέπτης τὴν φωνήν, νὰ φύγῃ
ὁ οἰκοκύριος· ἀρμόζουσα εἰς τοὺς ὅσοι ἐνόνουν τὴν
ἀδικίαν μὲ τὴν ἄκραν ἀναισχυντίαν καὶ θρασύτητα,
φωνάζοντες τρανώτερα παρὰ τοὺς ἀδικημένους, ὡς νὰ
ἦσαν αὐτοὶ οἱ παθόντες τὴν ἀδικίαν.

38. Ὡς στρώσῃ καθεὶς, οὕτω μέλλει νὰ πλα-
γιασῇ· ἤγουν, κατὰ τὴν διαγωγὴν του ἔχει νὰ προσμέ-
νῃ καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς ἀποτελέσματα. Ἀξιόλογον μάθη-
μα διὰ τοὺς νέους, νὰ τὸ διδάσκωνται παιδιῶθεν ἀπὸ
τοὺς γονεῖς καὶ διδασκάλους· διότι ὅλη ἡ παιδικὴ
ἀνατροφὴ ἄλλο δὲν εἶναι παρὰ στρώσις τῆς κλίνης.
Μακάριος ὅστις τὴν στρώσιν καλά.

39. Τὸ στραβὸν ξύλον ἢ φωτὶα τὸ ἰσάζει· με-
ταφορικῶς λεγομένη περὶ τῶν στρεβλῶν τὴν γνῶμην,
τοὺς ὁποίους αἱ κολάσεις τῶν νόμων ἀναγκάζουν νὰ
κρατῶνται καὶ μὴ θέλοντες εἰς τὸ ἴσον.

40. Πολυτεχνίτης κ' ἐρημος. Εἰς τὰς ἀρχὰς
τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνιῶν, ἢ ὀλιγότης τῶν κατοίκων
ἠνάγκαζε τὸν τεχνίτην νὰ ἐργάζεται πολλὰς τέχνας
ἐντάμα, καὶ ἀκολούθως νὰ τὰς ἐργάζεται ὅλας ἀτεχνᾶ.
Περὶ τούτου λέγει ὁ Ξενοφῶν τὰ ἐπόμενα·—

Ἐν ταῖς μικραῖς πόλεσιν οἱ αὐτοὶ ποιοῦσι κλίνην, θύραν, ἀρο-

τρον, τράπεζαν· πολλάκις δ' ὁ αὐτὸς οὗτος καὶ οἰκοδομεῖ, καὶ
ἀγαπᾷ τὴν καὶ οὕτως ἱκανὸς αὐτὸν τρέφειν ἐργοδότας λαμβάνη.
Ἀδύνατον οὖν πολλὰ τεχνόμενον ἄνθρωπον πάντα καλῶς ποιεῖν.
Ἐν δὲ ταῖς μεγάλαις πόλεσιν, διὰ τὸ πολλοὺς ἐκάστου δεῖσθαι, ἀρ-
κεῖ καὶ μία ἐκάστῃ τέχνῃ εἰς τὸ τρέφεσθαι· πολλάκις δ' οὐδ' ὅλη
μία, ἀλλ' ὑποδήματα ποιεῖ ὁ μὲν ἀνδρεῖα, ὁ δὲ γυναικεῖα· ἔστι δὲ
ἔθνη καὶ ὑποδήματα ὁ μὲν νευροβραφῶν μόνον τρέφεται, ὁ δὲ,
σχίζων· ὁ δὲ χιτῶνας μόνον συντέμνων, ὁ δὲ γε, τούτων οὐδὲν
ποιῶν, ἀλλὰ συντιθεὶς ταῦτα. Ἀνάγκη οὖν τὸν ἐν βραχυτάτῳ
διατρίβοντα ἔργῳ, τοῦτον καὶ ἄριστα διηναγκᾶσθαι τοῦτο ποιεῖν.

Ὀλόκληρον ἀπέγραφα τὴν μακρὰν ταύτην ῥῆσιν τοῦ
Ξενοφῶντος καὶ διὰ τὴν εὐφράδειαν αὐτῆς, καὶ διότι
ἐξηγεῖ καθαρὰ τὸ μέγα θεῶρημα τῆς νεωτέρας πολιτι-
κῆς οἰκονομίας, τὴν τελειοποιήσιν λέγω τῶν τεχνῶν
ἀπὸ τὸν καταμερισμὸν τῆς ἐργασίας, ὅστις γεννᾶται
ἀπὸ τὸν πληθυσμὸν καὶ πλοῦτον τῶν ἀνθρώπων, καὶ
συνεργεῖ ἀμοιβαίως εἰς τὴν ἀΐξησιν αὐτῶν. Εἰς τοι-
αύτην κατάστασιν ἡ πολυτεχνία, ἤγουν ἡ πολλῶν τε-
χνῶν ἐργασία ἀπὸ μόνον ἓν ἄνθρωπον, ἤθελεν εἰσδαί
μεγάλῃ του δυστυχία, ὡς τὸ μαρτυρεῖ καὶ ἡ ἀνωτέρω
παροιμία, καὶ ἡ ταυτόσημός της ἄλλη, Ἡ παπᾶς, ἡ
ξευγαῖ· καὶ τρίτη ἄλλη, Ὅστις κυνηγεῖ δύο λαγούς,
οὐδὲ τὸν ἓνα πιάνει. Ἄν ἐξετάσῃς τὸ πρᾶγμα καὶ
ἠθικῶς, εἰς τοιαύτην πολιτισμένην ἀνθρώπων κοινωνίαν
ὁ πολυτεχνίτης γίνεται πλέον βλαβερὸς παρὰ ὠφέλιμος.
Εἰς τὴν προτέραν, ἐξ ἐναντίας, ὅτε δηλαδὴ αἱ ἀνθρω-
πικαὶ κοινωνίαι ἦσαν, νὰ εἴπω οὕτως, εἰς τὴν νηπιό-
τητα, ἡ πολυτεχνία ἐνὸς ἀνθρώπου ἦτο καὶ ἀναγκαῖα
καὶ ὠφέλιμος, οὐδ' ἔτρεχε κἀνένα κίνδυνον ὁ πολυτεχνος
νὰ τοῦ λείψῃσι τὰ πρὸς ζωὴν ἀναγκαῖα.

Ἔπεται ἡ συνέχεια.

ΤΑ ΧΑΡΤΟΠΑΙΓΝΙΑ.

Τὸ εἶδος τῆς διαφθορᾶς, τὸ ὁποῖον θέλομεν στηλιτεῦ-
σειν σήμερον, εἶναι τὰ χαρτοπαίγνια, ἤγουν ἡ κοινῶς
λεγομένη χαρτοφορία. Δὲν ἐξετάζομεν φιλολογικῶς τὴν
ἀρχὴν τῆς διαφθορᾶς ταύτης, οὔτε τὸν χρόνον τῆς γεν-
νήσεως καὶ προόδου της. Ἀδιαφοροῦμεν δὲ καὶ ἂν
ἐγεννήθησαν εἰς τὴν Ἀσίαν ἢ Ἀραβίαν, τὰς ἐστίας
τῆς ὀκνηρίας, ὅπου ἐγεννήθη καὶ τὸ Σαντράκιον, τὸ
ὁποῖον ἔχει μεγάλην σχέσιν μὲ αὐτά, καὶ ἂν ἐκεῖθεν
ἦλθον εἰς τὴν Εὐρώπην· ἢ καὶ ἂν ἦλθον πρὸ τοῦ ἰγ'.
αἰῶνος, ἢ τὸν ἰδ'. Δὲν μᾶς διαφέρει νὰ ἐξετάσωμεν, ἂν
ὡς ἐκ τῶν ὀνομάτων, τὰ ὁποῖα φέρουν ἀκόμη, δηλ. τῆς
Κούπας, τοῦ Διναρίου, τοῦ Σπαδίου, καὶ τοῦ Μπαστο-
νίου, πρῶτοι οἱ Ἰσπανοὶ εἰσῆξαν τὴν διαφθορὰν ταύτην
εἰς τὴν Εὐρώπην, ἢ τὴν εἰσῆξαν οἱ Γάλλοι, ἢ καὶ αὐτοὶ
οἱ Γερμανοί· καθὼς κρίνομεν περιττὸν νὰ παρατηρήσω-
μεν καὶ ἀπὸ τὰ ὁποῖα φέρουν ἐνδύματα τὰ εἰς αὐτὰ
ἐξωγραφισμένα πρόσωπα, ὅτι ἡ ἐποχὴ τῶν σημερινῶν
Γαλλικῶν χαρτοπαιγνίων ἀνήκει εἰς τὴν τοῦ Καρόλου
Ζ', κλπ. Ὅλα τὰ τοιαῦτα εἶναι περιττά εἰς τὸ προ-
κείμενον θέμα μας.

Τὸ μόνον δὲ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐνδιαφέρει νὰ